

Comentariul operei Amintiri din copilărie scrisa de Ion Creanga - prima parte

În galeria marilor clasici ilustrând în absolut o specie literară anume, Ion Creanga se distinge ca maestru al povestirii. Opera sa sinteză spirituală a poporului nostru, este, după expresia memorabilă a lui Garabet Ibraileanu, o adevărată epopee ("Creanga este Homer al nostru") în care ne recunoaștem ființa națională în datele ei fundamentale. Scriitor "poporal" prin izvoarele inspirației și prin accesibilitatea largă autorul "poveștilor" și "Amintirilor din copilărie" reprezintă o valoare perenă profund originală prin rafinamentul artei sale.

Ion Creanga este un "artist superior" (G. Calinescu) în care poporul întreg își regăsește vocația creatoare, iar "Amintiri din copilărie" reprezintă incontestabil, momentul cel mai înalt al artei sale de povestitor.

De inspirație autobiografică lucrarea dezvoltă tema copilăriei fixând, într-un număr restrâns de pagini, un univers necunoscut, până la autorul ei, în literatura română Nica eroul principal al cărții, este simbolul acestui univers. Prin el, Ion Creanga a impus la noi mitul copilăriei fericite, al "copilăriei vesele și nevinovate" după care omul matur suspină la fiecare început de capitol: "Stau câteodată și-mi aduc aminte ce vremi și ce oameni mai erau în părțile noastre pe când începusem și eu, dragă Doamnă, a mă rădăci baiețuș la casa părinților mei...". "Amintirile..." sunt, așadar, "povestea" vârstei inocente evocate nostalgic într-un neobosit monolog, în care scriitorul apare deopotrivă ca personaj și ca narator. De altfel, toată literatura lui Creanga lasă impresia că este destinată a fi spusă, iar nu citită, autorul ei "interpretând" fiecare rol, comentând situații, filozofând pe marginea lor, încât cititorul trăiește sentimentul că asistă la un adevărat spectacol.

George Calinescu a sesizat această trăsătură esențială a prozei lui Creanga afirmând că, aidoma lui Caragiale, în "Momente", creatorul lui Nica este un "dramaturg deghizat". De aici decurge și tonalitatea generală a "Amintirilor ..." sale. Interlocutorilor săi imaginați li se adresează direct, ori de câte ori trece la o nouă întâmplare, ca pentru a-i pregăti sufleteste să întâmpine o altă "istorie" nemăipomenită.